

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **I. R.**, narozený dne X
t.č. v X

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2024, č. j. KRPA-198164-9/ČJ-2024-000022-ZZC

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze dne 3. 7. 2024 domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „žalovaný“), jímž bylo podle ust. § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), rozhodnuto o zajištění žalobce za účelem vycestování, přičemž doba zajištění byla podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné, nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav věci, odůvodnění je pouze obecné, žalovaný se nezabýval proporcionalitou zásahu do osobní svobody žalobce, rozhodnutí je vnitřně rozporné, šablonovité, nebyla dostatečně odůvodněna délka zajištění, která je též nepřiměřená.
3. Nebyla dostatečně odůvodněna nemožnost uložení zvláštních opatření a nezbytnost zajištění, samotná obava, že žalobce z území ČR nevycestuje, nemůže být jediným důvodem pro zajištění, k tomu viz usnesení NSS č.j. 5 Azs 20/2016-38. Žalovaný je povinen uvést konkrétní skutkové okolnosti případu, pro které nelze žalobci uložit žádné ze zvláštních opatření za účelem vycestování, nestačí pouze konstatovat naplnění některého ze zákonných důvodů pro zajištění, žalovaný je povinen přesně vymezit, ze kterého minulého jednání cizince vyplývá, že nebude plnit zvláštní opatření a že se bude do budoucna chovat protiprávně.
4. Zajištění je nezákonné, neboť jeho jednání nedosahovalo takové intenzity, aby muselo být nezbytně přistoupeno k omezení osobní svobody, mohlo být uloženo některé mírnější opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců. Zpochybňoval existenci nebezpečí, že by opět dobrovolně neodcestoval do Ruska, neboť žalobce se naopak chce dobrovolně navrátit do Ruska, v zařízení již o dobrovolný návrat požádal, navrácení do Ruska je však zdoluhavou záležitostí a žalobci zajištěním vzniká újma, chce se o návrat pokusit svobodně. Není pravda, že mu byla pobytová otázka lhostejná, dosud se aktivně snažil o získání povolení k trvalému pobytu a s ruskou ambasadou neúspěšně jednal o získání nového cestovního dokladu.
5. V jeho případě mělo být užito některé z tzv. zvláštních opatření za účelem vycestování cizince z území dle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, žalovaný řádně neodůvodnil jejich nevyužití. Odůvodnění je v rozporu se skutečným stavem věci, s obsahem správního spisu a nese znaky svévole. Za absurdní považoval závěr, dle kterého žalobce nemá místo, kde by se měl a mohl zdržovat, není u něj řádný způsob ubytování a nahlášení adresy; dle logiky žalovaného by žádné osobě, které bylo uloženo správní vyhoštění, nemohlo být zvláštní opatření uloženo, neboť u každé takové osoby absentuje hlášené místo pobytu. Dle žalobce není absence místa hlášeného pobytu důvodem, pro který by nebylo možné zvláštní opatření uložit. Žalobce má zajištěno ubytování na adrese X. Je lichý argument žalovaného, že žalobce může své ubytování kdykoli opustit, neboť to může udělat každá osoba, jejíž osobní svoboda není omezena.
6. Odůvodnění žalovaného o neuložení zvláštních opatření je pouze obecné, z velké části odkazuje na žalobcovu domnělou nebezpečnost a nedůvěryhodnost, aniž by tyto obavy byly blíže zdůvodněny. Dle judikatury NSS přitom samotný nelegální vstup či pobyt ještě nezakládá nutnost zajištění cizince.
7. Namítal nepřiměřenost napadeného rozhodnutí, na území ČR žije již 13 let, nikdy se nedopustil jiné protiprávnosti, než pro kterou byl zajištěn, původně v České republice

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

studoval, naučil se plyně česky, má tu spoustu kamarádů, kdy odloučení od nich špatně nese, rozhodnutí je tak nepřiměřené a žalobce by měl být ze zajištění propuštěn, žalovaný se přiměřeností vůbec nezabýval a napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné.

8. Doba zajištění nebyla patřičně odůvodněna, což způsobuje nezákonnost, žalovaný pouze uvedl dobu 90 dnů, aniž by specifikoval časovou náročnost konkrétních úkonů, žalovaný poskytl pouze demonstrativní výčet úkonů, které by mohl ve věci žalobcova vyhoštění absolvovat a bez bližší specifikace doby jednotlivých úkonů uzavřel, že jeho odhad je správný.
9. Ve věcech zajištění nelze připustit paušalizované rozhodování, kdy napadené rozhodnutí je toho příkladem, důvodem zajištění je zde pouze to, že se žalobce nacházel na území ČR nelegálně, žalobce však zde nepáchal žádnou trestnou ani jinou protiprávní činnost, není dostatečně prokázáno, že by žalobce povinnosti uložené rozhodnutím o správním vyhoštění nerespektoval.
10. Navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a zajištění žalobce ukončeno, rovněž požádal o přiznání odkladného účinku žalobě.

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný uvedl, že podmínky dle ust. § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců byly naplněny, žalobci bylo rozhodnutím ze dne 21. 3. 2024 uloženo správní vyhoštění s dobou zákazu vstupu 3 let a lhůtou k vycestování 30 dnů, které nabylo právní moci dne 3. 4. 2024, po nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění žalobci počala běžet nová lhůta k vycestování, žalobce však nevycestoval a následně byl dne 17. 6. 2024 kontrolován policií, kdy se nacházel na území ČR v rozporu s rozhodnutím o správním vyhoštění. Žalovaný též dostatečně a s ohledem na konkrétní okolnosti případu odůvodnil neuložení zvláštních opatření za účelem vycestování. Bylo jednoznačně prokázáno, že žalobce na území ČR opakovaně pobýval bez platného oprávnění k pobytu a bez platného cestovního dokladu, a to až do dne 17. 6. 2024, kdy byl zajištěn policií, přestože dne 3. 4. 2024 nabylo právní moci shora uvedené rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce dne 18. 6. 2024 při podání vysvětlení uvedl, že svůj neoprávněný pobyt nijak neřešil, vycestovat nechce, bydlí u kamaráda v X, přesnou adresu si nepamatuje. Z jeho jednání je zřejmé, že by případně uložené zvláštní opatření nerespektoval a nadále by pobýval na území, věděl o tom, že na území pobývá neoprávněně a bez cestovního dokladu, ale svou situaci dlouhodobě nijak neřešil, nemá stálé bydliště, po zhodnocení dosavadního chování žalobce dospěl správní orgán k závěru, že výkon správního vyhoštění bude z jeho strany zmařen, proto bylo přistoupeno k zajištění žalobce, který naplnil podmínky dle ust. § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.
12. K možnosti uložení tzv. zvláštních opatření dle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců odkázal na str. 4 až 6 odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde popsal, proč k jejich uložení nepřistoupil. Pokud správní orgán shledá důvodnou obavu, že se bude cizinec vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění či jej bude mařit, což bude nejčastěji vyplývat z dosavadního jednání cizince, přistoupí přímo k jeho zajištění, aniž by nejprve užil zvláštní opatření. Po zhodnocení dosavadního chování cizince a s ohledem na jeho pobytovou historii dospěl žalovaný k závěru, že v jeho případě existuje důvodná obava, že výkon správního vyhoštění bude zmařen a mírnější donucovací

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

opatření by nebyla účinná, žalobce i po uložení návratového rozhodnutí i po propuštění z výkonu trestu setrval na území ČR. Poukázal na rozsudek NSS č.j. 10 Azs 39/2016.

13. Žalobce nečinil žádné kroky k legalizaci svého pobytu, na území opakovaně neoprávněně setrval, musel si být vědom toho, že je povinen z území vycestovat a že pokud nebude tuto povinnost respektovat, bude nuceně vykonána. Žalobce svým přístupem a nerespektováním právních předpisů zapříčinil stav nedůvěryhodnosti do té míry, že žalovanému nezbylo než možnost aplikace zvláštních opatření za účelem vycestování vyloučit a přistoupit přímo k zajištění žalobce. U žalobce absentovala především objektivní složka a nebylo tak možné uložit zvláštní opatření.
14. Žalovaný postupoval v souladu se zásadou individualizace a vycházel ze své rozhodovací praxe, napadené rozhodnutí není paušalizované, žalobce se na území nacházel přesto, že mu bylo uloženo návratové rozhodnutí se zákazem vstupu, musel počítat s tím, že přijde doba, kdy bude muset schengenský prostor opustit.
15. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

16. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 17. 6. 2024 byl Policií ČR zajištěn žalobce, ohledně kterého bylo zjištěno, že mu bylo vydáno pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění č.j. KRPA-74977/ČJ-2024-000022-SV, přičemž byl důvod se domnívat, že žalobce na území ČR pobývá neoprávněně, neměl u sebe žádný doklad totožnosti.
17. Dne 21. 3. 2024 bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, č. j. KRPA-74977-23/ČJ-2024-000022-SV, které nabylo právní moci dne 3. 4. 2024, jímž bylo žalobci dle ust. § 119 odst. 1 písm. a) bod 2, § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie a smluvních států v délce 3 let, počátek doby, po kterou nelze umožnit vstup, byl stanoven ode dne, kdy cizinec vycestuje z území EU a smluvních států, dále byla stanovena doba k vycestování do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí, podle § 179 nebyly shledány důvody znemožňující vycestování, kdy vycestování je možné. Bylo shledáno, že žalobce na území ČR pobýval bez platného cestovního dokladu, ač k tomu nebyl oprávněn, dále pobýval od 10. 7. 2022 do 12. 9. 2023 na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn, a dále je důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl při pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek, neboť byl rozhodnutími trestních soudů sp. zn. 2T15/2020, 52T155/2021, 14T14/2023 a 8T31/2024 odsouzen pro různorodou trestnou činnost, rovněž má evidovanou řadu přestupků.
18. Do protokolu o podání vysvětlení dne 18. 6. 2024 žalobce uvedl, že je státním příslušníkem Ruské federace, na území ČR se zdržuje v Praze u kamaráda na X kousek od ulice X, přesnou adresu teď neví, jde o byt u kamaráda, žalobce k němu nemá žádnou smlouvu, na území je sám a k žádnému místu jej nic neváže, je si vědom toho, že mu bylo uloženo správní vyhoštění, nevycestoval, protože nemá kam, nemá cestovní doklad a chtěl by zrušit svoje občanství, otázku svého neoprávněného pobytu vůbec neřešil, chtěl by zůstat v ČR, na území pracuje brigádně bez smlouvy, v Rusku má syna ve věku 7 let, a rodiče žalobce, kteří se o něj starají, manželka již zemřela, v ČR nikoho nemá a nic zde nevlastní, ani v domovském státě nic nevlastní. Na podrobný dotaz

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

k možnostem uložení zvláštních opatření za účelem vycestování dle § 123b zákona o pobytu cizinců sdělil, že co se týče pobytu, není na území vázán žádným způsobem k žádnému místu pobytu, disponuje málo penězi, dokázal by sehnat peníze na vycestování, nikoli na finanční záruku, chce vycestovat dobrovolně, v ČR nemá žádné vazby, do Ruska nechce vycestovat, nemá cestovní pas a je tam válka, žalobce nechce jít do války, vycestoval by dobrovolně, ale ne do Ruska, v ČR nemá doručovací adresu.

19. Podle rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2024 (napadené rozhodnutí) byl žalobce zajištěn na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody za účelem vycestování dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, jelikož bylo žalobci rozhodnutím ze dne 21. 3. 2024 č. j. KRPA-74977-23/ČJ-2024-000022-SV uloženo správní vyhoštění a stanovena doba 3 let, po kterou nelze žalobci umožnit vstup, rozhodnutí nabylo právní moci dne 3. 4. 2024 a vykonatelnosti dne 2. 5. 2024, žalobce jej vědomě nerespektoval a nadále se na území zdržoval, tedy od 3. 5. 2024 do 17. 6. 2024 mařil výkon správního rozhodnutí. Toto rozhodnutí dosud nebylo vykonáno, neboť žalobce nevycestoval, doba zákazu pobytu počíná běžet od skutečného vycestování, je proto neúčelné nyní vést další řízení o správním vyhoštění. Lhůta k dobrovolnému vycestování uplynula dne 2. 5. 2024, žalobce pro vycestování nic neučinil, nezažádal ani o cestovní doklad, z jeho chování je zřejmé, že dobrovolné vycestování nelze očekávat, na území ČR nemá žádný majetek, bydlí u kamaráda, neví přesnou adresu, nic ho k této adrese neváže, je zcela zřejmé, že porušuje právní předpisy, svou pobytovou situaci dlouhodobě neřeší, z jeho jednání je zřejmé, že nevycestuje a neskýtá ani záruku, že by plnil uložené povinnosti, mírnější opatření tak nelze uložit. Tím, že nevycestoval z území v době stanovené, naplnil podmínky dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Na stranách 4 – 7 napadeného rozhodnutí žalovaný odůvodnil neuložení zvláštních opatření za účelem vycestování dle § 123b zákona o pobytu cizinců. Lhůtu 90 dní stanovil s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění, kdy žalobce nemá cestovní doklad, rovněž přihlédl k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů, kdy Ředitelství cizinecké policie (ŘSCP) obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince přes jiné členské státy EU, kdy je nutné zajistit policejní eskortu, a komunikuje s domovským státem o vzetí zpět cizince, přičemž doba k zajištění těchto náležitostí se pohybuje kolem 90 kalendářních dnů, doba zajištění 90 dnů je tak přiměřená. Zároveň neexistuje překážka trvalejší povahy, která by bránila ve vycestování žalobce, odkázal na závazné stanovisko k vycestování ze dne 5. 3. 2024, dle kterého vycestování žalobce je možné.
20. Žalobce byl dne 18. 6. 2024 poučen o možnosti využití dobrovolného návratu. Téhož dne byla vystavena žádost o zjištění totožnosti žalobce.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

21. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl ve lhůtě dle § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, a to bez jednání dle téhož ustanovení, jelikož účastníci řízení projednání věci při ústním jednání nepožadovali a soud nepovažuje nařízení ústního jednání za nezbytné.
22. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). V souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora ze dne 8. 11. 2022, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, C-704/20 a C-39/21, soud z úřední povinnosti přezkoumal i podmínky zákonnosti zajištění žalobcem nenamítané. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

23. Podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců *policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.*
24. Podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.*
25. Příslušná právní úprava ust. § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců vyžaduje k zajištění cizince současné splnění tří podmínek. Splnění první podmínky, tj. že bylo pravomocně rozhodnuto o správním vyhoštění žalobce, je v projednávané věci doloženo obsahem správního spisu, jedná se o rozhodnutí ze dne 21. 3. 2024 č. j. KRPA-74977-23/ČJ-2024-000022-SV, které nabylo právní moci dne 3. 4. 2024. Splněním druhé podmínky, tedy, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, se soud bude zabývat níže v tomto rozsudku. Třetí podmínka je naplněna, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.
26. V daném případě naplnění uvedené třetí podmínky nepochybně vyplývá ze správního spisu a z napadeného rozhodnutí, ve kterém žalovaný popsal pobytovou historii žalobce, skutečnost, že žalobci bylo z důvodu nelegálního pobytu v době od 10. 7. 2022 do 12. 9. 2023, z důvodu absence cestovního dokladu a z důvodu existence důvodného nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek, vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, které nabylo právní moci dne 3. 4. 2024, žalobce byl povinen vycestovat z území ČR do 30 dnů od právní moci rozhodnutí, tedy do 2. 5. 2024, což neučinil a v období od 3. 5. 2024 do 17. 6. 2024 se nacházel na území ČR neoprávněně a mařil výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce přitom ani nesporně, že na území ČR pobýval po uplynutí doby stanovené k vycestování, pouze se domnívá, že se nejedná o natolik závažné jednání. Takové hodnocení je však v této souvislosti zcela irrelevantní, z hlediska naplnění skutkové podstaty dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců postačuje již samotná skutečnost, že po uplynutí doby stanovené k vycestování, která běžela do 2. 5. 2024, z území ČR nevycestoval, k této otázce se neprovádí žádné hodnocení z hlediska závažnosti, odpovědnost je objektivní vyplývající již ze samotné skutečnosti, že žalobce ve stanovené době z území nevycestoval. Tedy důvodem zajištění nebyla pouze obava, že by žalobce nevycestoval. Žalobní tvrzení o tom, že žalobce se chce dobrovolně navrátit do Ruska, že již na ruské ambasádě požádal o vydání cestovního dokladu a že se aktivně snažil o získání povolení k trvalému pobytu, jsou v přímém rozporu s tím, co žalobce uváděl ve správním řízení, kde při podání vysvětlení sdělil, že v žádném případě nechce vycestovat do Ruska, vycestoval by dobrovolně, ale ne do Ruska, nemá cestovní pas a otázku svého Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

neoprávněného pobytu vůbec neřešil. Navíc ani jedna z těchto okolností není z hlediska naplnění skutkové podstaty dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců rozhodná.

27. Nelze souhlasit ani s hodnocením, že se jedná o jediný prohřešek resp. protiprávní jednání žalobce, neboť dle správního spisu se žalobce opakovaně dopouštěl na území ČR trestné činnosti, za kterou byl již třikrát pravomocně odsouzen, dále se dopustil řady přestupků, zároveň žalobce porušoval své povinnosti na úseku pobytu cizinců, kdy zejména nedisponoval cestovním dokladem a nikde se nepřihlásil k pobytu.
28. V žalobě dále žalobce namítal, že nese velice těžce odloučení od svých známých a kamarádů. K tomu je třeba uvést, že při podání vysvětlení uvedl, že na území ČR nemá žádné osobní vazby a není žádná osoba, vůči které by ukončení jeho pobytu na území bylo z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života nepřiměřené. Tedy, ve správním řízení nic o existenci svých známých či přátel neuváděl, žalovaný se tak s těmito tvrzeními nemohl vypořádat. Soud přitom v souladu s § 75 odst. 1 s.r.s. vychází ze stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tedy k těmto žalobním tvrzením přihlížet nelze. Navíc, i kdyby žalobce toto tvrzení ve správním řízení uplatnil, nemohl by to samo o sobě představovat důvod pro upuštění od zajištění žalobce.
29. K námitce ohledně neuložení zvláštních opatření za účelem vycestování uvádí soud následující.
30. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců jsou zvláštními opatřeními za účelem vycestování cizince z území: a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým nebo trvalým pobytem na území, c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.
31. Zvláštní opatření za účelem vycestování představují alternativní řešení s cílem minimalizace omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 - 51). Užití těchto mírnějších opatření předpokládá, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci, bude schopen plnit povinnosti z toho plynoucí a že neexistuje důvodná obava, že by byl uložením zvláštního opatření ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Možnost aplikace tohoto opatření nutně závisí také na důvodu zajištění. Základním pravidlem je, že uložení zvláštního opatření nesmí ohrozit výkon správního vyhoštění resp. vycestování cizince (§ 123b odst. 4 věta druhá zákona o pobytu cizinců; čl. 15 odst. 1 a bod 16 odůvodnění návratové směrnice vychází z dostatečné účinnosti mírnějších donucovacích opatření); toto ohrožení bude typově různé v typově odlišných případech důvodů zajištění. Pokud správní orgán

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

dospěje k závěru, že uložení zvláštního opatření nepostačuje, je povinen svůj závěr přezkoumatelným způsobem odůvodnit.

32. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38, bod 36, závisí možnost aplikace zvláštního opatření na typovém důvodu zajištění. Ani u důvodu zajištění podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců není vždy vyloučena možnost použití zvláštního opatření. Přestože „*v takovýchto případech bude volba zajištění pravidlem, i zde je nutno vždy zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince)*.“ K tomu srov. též rozsudek NSS ze dne 22. 8. 2022, č.j. 5 Azs 390/2020-35. Posouzení, zda správní orgán přistoupí k uložení zvláštního opatření, nezahrnuje pouze subjektivní postoj cizince, zda by byl schopen a ochoten se danému opatření podrobit, ale předpokládá objektivní hodnocení celkové situace správním orgánem, na kterém leží odpovědnost rozhodnout, zda uložené opatření splní svůj účel. Vedle toho, že správní orgán musí uvedenou úvahu učinit, musí ji také promítnout do odůvodnění svého rozhodnutí (srov. rozsudky ze dne 21. 3. 2012, č. j. 1 As 11/2012 – 74, ze dne 18. 10. 2012, č. j. 7 As 107/2012 – 40, nebo ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 – 51). Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 12. 10. 2016, č.j. 10 Azs 102/2016-56, uložení mírnějšího opatření podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců je vázáno na předpoklad, že cizinec bude schopen plnit povinnosti z něj plynoucí (*subjektivní složka*), a zároveň neexistuje důvodná obava, že by uložení zvláštního opatření byl ohrožen výkon správního vyhoštění (*objektivní složka*); nesplnění jednoho nebo druhého předpokladu je samostatným důvodem pro závěr, že nepostačuje uložit zvláštní opatření za účelem vycestování.
33. K žalobním námitkám soud uvádí, že žalovaný se v rozhodnutí možnosti uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců podrobně zabýval (na stranách 4 - 7 napadeného rozhodnutí), a to včetně jednotlivých alternativ dle písm. a) – d) předmětného ust. § 123b, při jejich hodnocení vyšel z konkrétních skutečností týkajících se situace žalobce, které zjistil ve správním řízení a při podání vysvětlení. Přitom nevycházel pouze z toho, že žalobce se na území ČR nacházel nelegálně. V napadeném rozhodnutí žalovaný neopomenul, že žalobce se na území ČR opakovaně vědomě dopouštěl porušování právních předpisů (viz trestněprávní a přestupková historie žalobce) a zákona o pobytu cizinců, svévolně se pohybuje po schengenském prostoru, neplní zákonem uložené povinnosti a tedy neskýtá záruku, že bude plnit povinnosti mu uložené správním orgánem, z opakovaného porušování právních předpisů dovodil nebezpečí, že by žalobce opětovně právní předpisy ČR nerespektoval. Žalovaný poukázal na to, že žalobce v ČR nemá žádný majetek a nedisponuje finanční hotovostí, bydlí u kamaráda, ale přesnou adresu si nepamatuje, k této adrese ho nic neváže a nemá tam nájemní smlouvu, místo může kdykoli opustit, není schopen složit finanční záruku z důvodu nedostatku finančních prostředků, měl dostatečnou dobu k vyřešení své pobytové situace, přesto opakovaně porušuje právní předpisy, ve stanovené lhůtě nevycestoval, namísto toho všemi způsoby zkoušel na území setrvat, svou pobytovou situaci dlouhodobě neřešil a ani nepožádal o cestovní doklad, nectí zákony ČR. Za těchto okolností žalovaný shledal, že žalobce neskýtá záruku, že bude plnit povinnosti mu uložené správním orgánem (tedy ani případně mu uložené zvláštní opatření za účelem vycestování). Soud Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

se s tímto hodnocením ztotožňuje. Soud má za to, že posouzení možnosti uložení mírnějších opatření je dostatečně odůvodněné a není nijak paušalizované, žalovaný zde přihlédl k výše uvedeným individuálním aspektům případu žalobce.

34. Z hlediska opatření dle § 123b odst. 1 písm. a) a písm. d) pak žalovaný nevyšel z pouhé skutečnosti, že žalobce nemá nikde hlášený pobyt, ale vzal v úvahu rovněž to, že neuvedl ani přesnou adresu svého pobytu, kterou si nepamatuje, jde o bydlení u kamaráda, k ubytování ho nic neváže, nemá na území ČR žádné bydlení trvalé povahy, nemá na území ČR žádný majetek. K tomu soud doplňuje, že žalobce též v řízení uvedl, že na dané adrese nemá uzavřenou žádnou smlouvu, byt má pronajatý kamarád. Žalobce je navíc osobou, která v ČR opakovaně porušuje právní předpisy a dopouští se trestné a přestupkové činnosti, nemá v ČR žádné osobní ani jiné vazby. I když žalobce uvedl správnímu orgánu, že v Praze má zajištěné určité ubytování, bylo nutné vzít též v úvahu, že k této adrese není nijak smluvně vázán, přičemž rovněž uvedl, že ani z hlediska doručování není nikde kontaktní. Při zvážení všech těchto okolností nemohl žalovaný dospět k jinému závěru, než že žalobce by s největší pravděpodobností neplnil povinnost oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, oznámit každou jeho změnu a ve stanovené době se tam zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, ani opatření zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.
35. Teprve v žalobě žalobce poprvé uvedl konkrétní adresu, na které má údajně zajištěno ubytování, a to nikoli v Praze na X, jak tvrdil žalovanému, ale v Praze X, jde tak o adresu zcela odlišnou od adresy pobytu u kamaráda, kterou tvrdil při podání vysvětlení. Nicméně, vzhledem k tomu, že tyto údaje nesdělil správnímu orgánu před vydáním napadeného rozhodnutí, nemohl se žalovaný s takovými tvrzeními nijak vypořádat, ani na ně reagovat. Žalovanému tak nelze vytýkat, že vycházel z neúplně či nesprávně zjištěného skutkového stavu, žalovaný naopak vyšel z konkrétních informací, které ve správním řízení při svém výsledku uvedl sám žalobce, a tyto v napadeném rozhodnutí náležitě zohlednil. Soud přitom v souladu s § 75 odst. 1 s.ř.s. vychází ze stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tedy k těmto žalobním tvrzením přihlížet nelze, navíc ani tato svá tvrzení žalobce nepodložil žádnými důkazy.
36. Žalovaný tak v souladu se shora uvedenou judikaturou zhodnotil osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince). Na základě toho nepovažoval za očekávatelné, že by žalobce řádně plnil povinnosti mu uložené. Soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že za této situace uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců nepřicházelo v úvahu, nebyla splněna ani subjektivní, ani objektivní složka, byla zde dána důvodná obava, že by uložení zvláštního opatření byl ohrožen výkon vycestování žalobce. Z výše uvedeného je zřejmé, že v daném případě nebyly v jejich souhrnu dány okolnosti, které by svědčily pro možnost uložení mírnějších opatření, uvedené nenásvědčovalo možné snaze žalobce spolupracovat s orgány České republiky a neohrozit výkon správního vyhoštění.
37. Soud shledal, že žalovaný se rovněž dostatečně zabýval případnými dopady do rodinného a soukromého života žalobce (viz strana 7-8 napadeného rozhodnutí), a to Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

v rámci hodnocení realizovatelnosti výkonu správního vyhoštění, kdy zkoumal existenci případných překážek ve vyhoštění žalobce. Přitom vyšel z toho, že žalobce uvedl při podání vysvětlení dne 18. 6. 2024, že nechce vycestovat do Ruska, protože je tam válka, nicméně dle závazného stanoviska ze dne 5. 3. 2024 vypracovaného v rámci řízení o správním vyhoštění vycestování žalobce je možné. K soukromým a rodinným vazbám žalovaný na základě výpovědi žalobce uvedl, že na území ČR žije sám, celou rodinu má v domovském státu, je dospělý, svéprávný a zodpovědný za uspořádání svého života, což nemusí být právě na území ČR, kde nemá žádný majetek, závazky, ani pohledávky, jeho jednání přitom představuje skutečné a dostatečně závažné ohrožení zájmů společnosti. Na tomto základě žalovaný dospěl k závěru, že nic nenasvědčuje tomu, že by výkon správního vyhoštění nemohl být realizován, s čímž se soud ztotožňuje. Otázka dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života byla pak podrobně řešena především v rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 21. 3. 2024, kde nebyla shledána nepřiměřenost. V řízení o zajištění cizince přitom není nutné postavit najisto, že vyhoštění cizince bude skutečně realizováno, postačí závěr o jeho možnosti.

38. Předmětem tohoto soudního řízení pak není přezkum rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce, ale pouze rozhodnutí o zajištění. Rozhodnutí o zajištění jistě je zásahem do soukromého života žalobce, neboť z podstaty věci představuje omezení jeho osobní svobody, s ohledem na uvedené individuální okolnosti případu se však nejedná o zásah nepřiměřený.
39. Žalovaný stanovil v napadeném rozhodnutí délku trvání zajištění na dobu 90 dnů, a to s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění, kdy žalobce nemá cestovní doklad, rovněž přihlédl k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů, kdy ŘSCP obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince přes jiné členské státy EU, kdy je nutné zajistit policejní eskortu, a komunikuje s domovským státem o vzetí zpět cizince, přičemž doba k zajištění těchto náležitostí se pohybuje kolem 90 kalendářních dnů, doba zajištění 90 dnů je tak dle žalovaného přiměřená.
40. Žalovaný tak konkrétně popsal postup, který je nutný k výkonu správního vyhoštění učinit, nelze souhlasit s tím, že by žalovaný na takový popis rezignoval. Byť je třeba připustit, že žalovaný mohl podrobněji popsat časový odhad jednotlivých fází, nezpůsobuje to nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný uvedl celkový odhad trvání výše uvedených kroků, a to 90 dnů. Soudu je pak z úřední činnosti známo, že pokud daná osoba nedisponuje cestovním dokladem, je nezbytné ověřit její totožnost (což ostatně dle obsahu správního spisu žalovaný následně činil) a je třeba jí na zastupitelském úřadu dotčeného státu zajistit náhradní cestovní doklad, kdy doba vydání náhradního dokladu se obvykle u třetích zemí pohybuje okolo 40 až 60 dnů. Soudu je rovněž z úřední činnosti známo, že doba k zabezpečení přepravních dokladů a s tím souvisejících kroků se obvykle pohybuje kolem 30 dnů. (K tomu srov. např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 6. 12. 2023 č.j. 4 A 39/2023 -22.) Ve svém souhrnu tak obě tyto fáze dosahují 90 dnů, jak stanovil žalovaný. Stanovená doba je přitom též v souladu s § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, který stanovuje limity pro dobu zajištění cizince, a to na 180 dní. Soud tak má za to, že shora uvedená délka zajištění je přezkoumatelná a přiměřená, a to s ohledem na uvedený odhad doby potřebné k vyřízení všech nezbytných záležitostí (ověření totožnosti žalobce, vystavení

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

náhradního cestovního dokladu, zajištění průvozu a eskorty žalobce, zajištění letenky, atd.). S ohledem na uvedené soud uzavírá, že zajištění bylo stanoveno na dobu v rámci zákonem stanoveného rozmezí, a zároveň na dobu nejnutnější s ohledem na kvalifikovaný časový odhad kroků nezbytných k dosažení cíle zajištění, tj. správního vyhoštění žalobce. I tato námitka je tak nedůvodná.

41. Lze shrnout, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí, jakož i z předloženého správního spisu vyplývá, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu věci, který má oporu ve spise, a soud nezjistil žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo nutné napadené rozhodnutí ve vztahu k rozsahu skutkových zjištění a z nich plynoucích právních závěrů hodnotit jako nezákonné. Své závěry pak žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně a přezkoumatelně odůvodnil. Soud shledal, že všechny podmínky pro rozhodnutí o zajištění vyžadované ust. § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců byly v případě žalobce naplněny, nebyly indikovány ani žádné překážky v realizovatelnosti správního vyhoštění žalobce, nebylo možné použít mírnějších opatření, přičemž použití daného institutu zajištění nebylo v případě žalobce nepřiměřené, stanovená délka zajištění nepřesahovala zákonné rozmezí a byla dostatečně odůvodněna.
42. S ohledem na výše uvedené závěry soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
43. Soud nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť o žalobě soud rozhodl bez zbytečného odkladu po obstarání podkladů nutných pro rozhodnutí, do 7 pracovních dnů od doručení správního spisu a zároveň ve lhůtě 30 dnů od podání žaloby ve smyslu § 73 odst. 4 s.ř.s., a to tak, že žaloba byla zamítnuta. Případný odkladný účinek přitom působí jen do skončení řízení před soudem. V této situaci by tedy již rozhodování o odkladném účinku žaloby bylo bezpředmětné. (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2021 č.j. 1 Azs 95/2021-25).
44. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 15. července 2024

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.